

Наступним кроком є визначення джерел фінансування. В нашому випадку додатково необхідні фонди можуть бути покриті позиковими коштами чи залученим капіталом. На цьому етапі знадобиться ряд ітеративних процедур балансування активів і пасивів, бо залучення джерел фінансування вимагає певних витрат.

Головна перевага цього методу – простота і ясність – зовсім не виправдовує погрішностей, викликаних спрощеннями. У реальній практиці є дуже багато факторів, які слід враховувати. Ці фактори підлягають окремому аналізу на основі іншої методології.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що за допомогою методу відсотка від продажу можна вирішувати декілька питань. По-перше, визначення майбутніх розходів, активів та зобов'язань, які представлені у вигляді відсотку від продажу, при запланованому рості обсягу продажу в відсотках на наступний рік. По-друге, цей метод дозволяє скласти збалансовану прогнозу інформацію (прогнозний баланс, прогнозний звіт про прибутки та збитки, кошторис готівки). Недоліком даного методу є те, що підприємство не може постійно працювати на повну потужність, сумнівним є припущення щодо збалансованості зв'язаних ресурсів, а для того, щоб обсяг продажу зростав, потрібні тільки капітальні вкладення.

Однак, при всіх зазначених недоліках цей метод популярний у банківському бізнесі.

Література

1.Земитан Г. Методы прогнозирования финансового состояния организации [Електронний ресурс] / Г. Земитан. – Режим доступа : <http://bizoffice.ru/afhd/metodiki/metodyprognozirovaniiafinansovogos toaniaorganizacii.html>

УДК 657

ПІГОШ В. А.
Мукачівський державний університет

ОБЛІК ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В КОНТЕКСТІ НП(С)БО

Оренда – це наймання або здача майна, оформлені договором, відповідно до якого одна сторона (власник майна) надає його за певну плату в тимчасове користування іншій стороні (орендарю).

Згідно з однойменним НП(С)БОДС 126 оренда - це договір, за яким орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку [1].

Цей стандарт визначає методологічні засади формування в бухобліку інформації про орендні операції та її розкриття у фінансовій звітності орендарів та орендодавців. У ньому передбачено два види оренди: фінансова та операційна.

Фінансова оренда - оренда, що передбачає передачу орендарю всіх ризиків та вигід, пов'язаних з правом користування та володіння активом.

Оренда вважається фінансовою за наявності хоча б однієї з наведених нижче ознак (п. 4 розд. 1 НП(С)БОДС 126) [1]:

- орендар набуває права власності на орендований актив після закінчення строку оренди;
- орендар має можливість та намір придбати об'єкт оренди за ціною, нижчою за його справедливу вартість на дату придбання;
- строк оренди становить більшу частину строку корисного використання (експлуатації) об'єкта оренди;
- теперішня вартість мінімальних орендних платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує справедливу вартість об'єкта оренди;
- орендований актив має особливий характер, що дає змогу лише орендареві використовувати його без витрат на модернізацію, модифікацію, дообладнання;
- орендар може продовжити оренду активу за плату, значно нижчу за ринкову орендну плату;
- оренда може бути припинена орендарем, який відшкодовує орендодавцю його втрати від припинення оренди;
- доходи або втрати від зміни справедливої вартості об'єкта оренди на кінець строку оренди належать орендарю.

Визначення операційної оренди, наведене в НП(С)БОДС 126 (операційна оренда - оренда інша, ніж фінансова [1]), стисле і не розкриває її сутності. Тому дослідимо це поняття, спираючись на загальну практику.

Операційна оренда – це господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає передачу орендарю права користування основними фондами на строк, який не перевищує строку їх повної амортизації, з обов'язковим поверненням таких основних фондів їх власнику після закінчення строку дії орендної угоди.

У зв'язку з тим що сьогодні бюджетні установи практично не здійснюють операції з фінансової оренди, розглянемо докладніше операційну оренду.

Бюджетна установа – орендодавець відображає вартість об'єкта операційної оренди і нарахування на нього амортизації відповідно до вимог НП(С)БОДС 121 «Основні засоби». Орендні платежі визначаються орендодавцем згідно із законодавством і відображаються в бухобліку та фінзвітності як збільшення дебіторської заборгованості та отримання доходу.

Орендодавець визнає:

- дохід від операційної оренди – доходом відповідного звітного періоду на прямолінійній основі протягом строку оренди або з урахуванням способу одержання економічних вигід чи потенціалу корисності, пов'язаних з використанням об'єкта операційної оренди;
- витрати на укладення договору про операційну оренду (юридичні послуги, комісійні винагороди тощо) – витратами того звітного періоду, в якому вони здійснені.

Втрати від зменшення корисності об'єктів операційної оренди визнаються орендодавцем у порядку, передбаченому іншими НП(С)БОДС, у тому числі НП(С)БОДС 121 та НП(С)БОДС 135 «Витрати» [2].

Згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Мініфіну від 31.12.13 р. № 1203 [4], та Порядком його застосування, затвердженим наказом Мініфіну від 29.12.15 р. № 1219 [3], для відображення операцій з надання в оренду активів застосовуються такі субрахунки:

- 2117 «Інша поточна дебіторська заборгованість», де ведеться облік іншої поточної дебіторської заборгованості розпорядників бюджетних коштів, що відповідає критеріям визнання активу та не відображена на субрахунках 2110-2116, 2118;

- 7411 «Інші доходи за обмінними операціями», де обліковуються доходи за обмінними операціями, які не відображені на рахунках 70-73 цього класу, зокрема доходи від відновлення корисності, курсових різниць, суми дооцінки активів.

Згідно з НП(С)БОДС 126 суб'єкт держсектора - орендар відображає отримані в операційну оренду активи на позабалансовому рахунку за вартістю, зазначеною в договорі про оренду [1].

Витрати на поліпшення об'єкта операційної оренди (модернізацію, модифікацію, добудову, дообладнання, реконструкцію тощо), що призводять до збільшення майбутніх економічних вигід, які первісно очікувалися від його використання, відображаються орендарем як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів (п. 2 розд. 3 НП(С)БОДС 126) [1]. І хоча в п. 1.7 Типової кореспонденції № 1219 [3] і викладено порядок відображення зазначених операцій, але він наведений лише для орендованої будівлі, тому це питання потребує додаткового вивчення.

Орендні платежі за договором про операційну оренду визнаються витратами на прямолінійній основі протягом строку оренди або з урахуванням способу одержання економічних вигід чи потенціалу корисності, пов'язаних з використанням об'єкта операційної оренди (п. 3 розд. 3 НП(С)БОДС 126 [1]).

Відповідно до Плану рахунків № 1203 [4] та Порядку № 1219 [3] для відображення операцій з активами, отриманими на умовах оренди, застосовується позабалансовий рахунок 01 «Орендовані основні засоби та нематеріальні активи», призначений для обліку й узагальнення інформації щодо орендованих та отриманих у користування необоротних активів, зокрема отриманого в користування авторського права та суміжних з ним прав, за користування якими сплачується роялті.

Збільшення залишку на рахунку відбувається при надходженні орендованих та отриманих у користування необоротних активів, зменшення - при їх поверненні та в разі закінчення строку користування нематеріальними активами, встановленого договором.

З огляду на класифікацію витрат, наведену в розд. II НП(С)БОДС 135[2], орендарю для обліку нарахованих витрат від сплати орендних платежів з декількох субрахунків слід обрати той, що відповідає меті, з якою й було взято в оренду той чи інший актив:

- 8013 «Матеріальні витрати» - ведеться облік матеріальних витрат, які здійснюються суб'єктом держсектора у процесі основної діяльності та на

виконання програм, зокрема витрати на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю (крім капітальних витрат), медикаментів та перев'язувальних матеріалів, продуктів харчування, витрати на оплату послуг, отриманих від сторонніх підприємств, тощо;

- 8113 «Матеріальні витрати» - ведеться облік матеріальних витрат, які виникають у процесі надання послуг, виготовлення продукції, виконання робіт, витрат на оплату послуг, отриманих від сторонніх підприємств;

- 8115 «Інші витрати» - ведеться облік витрат, які не відображені на субрахунках 8111-8114;

- 8411 «Інші витрати за обмінними операціями» - ведеться облік втрат за активами й зобов'язаннями суб'єкта держсектора від зміни курсу гривні до іноземної валюти, втрат від зменшення корисності активів, суми знецінення (уцінки) необоротних активів і фінансових інвестицій, витрат на відрядження тощо.

Передачу активів від орендодавця до орендаря та їх повернення після закінчення строку дії договору операційної оренди слід оформити Актом приймання-передачі основних засобів.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 126 “Оренда”: затверджений наказом МФУ від 24.12.2010 р. № 1629. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0091-11>

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 “Витрати”: затверджений наказом МФУ від 18.05.2012 р. № 568. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>

3. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: затверджений наказом МФУ від 29.12.2015 р. № 1219. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16>

4. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: затверджений наказом МФУ від 31.12.2013 р. № 1203. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>

УДК 631.1.027

РОСОЛА У.В.
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГ-МІКСУ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Чинниками, що визначають сталий розвиток сільського господарства регіону в умовах глобалізації економіки та в умовах постійно зростаючої конкуренції є реалізація у сільському господарстві маркетинг-міксу. Основними принципами його організації та реалізації є забезпечення узгодженості відносин суб'єктів АПК, продукції сільського господарства, визначення рівня попиту та його прогнозування, вивчення динаміки продажів та просування продовольчих товарів.

Забезпечення ефективного функціонування бізнес-структур сільськогосподарської сфери має не тільки економічне, але і стратегічне

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>